

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Олійник Т.Г., канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки підприємств

Миколаївський національний аграрний національний університет

Глобальні проблеми людства, його подальшого існування та розвитку обумовили концентрацію зусиль світової спільноти щодо розв'язання питань сталого розвитку. Серед суттєвих та найбільш загрозливих небезпек людської цивілізації визначилась нестача природних ресурсів, постійні

значні втрати людського потенціалу та зростання ризиків, пов'язаних із нерівністю в якості життя, розподілі ресурсів, умов існування та розвитку тощо. Майбутні покоління ставляться під загрозу гідного існування через зменшення природних ресурсів для цього та погіршення якості довкілля (повітря, вода, земля, забрудненість місць проживання тощо), а також через зниження духовно-культурного потенціалу нинішнього покоління [4].

Сталий розвиток орієнтується на прогресивні зміни, спрямовані на безпеку, розвиток та розширення можливостей вибору сучасного та майбутніх поколінь на підставі гармонійного й збалансованого розвитку економічної, соціальної та екологічної сфер.

Саме тому, на нашу думку, основними складовими у сталому розвитку є екологічна, соціальна та економічна. Системне узгодження економічної, соціальної та екологічної складових є актуальним і складним завданням. Вони мають розвиватися на нових засадах інноваційності, модернізації інституційних та духовно-етичних принципів. Так, зменшення споживання природних ресурсів та їх відновлення можливі лише на основі техніко-технологічних інновацій.

Економічна складова передбачає ефективне виробництво на основі сучасних високих ресурсозберігаючих технологій відповідно до реальних потреб суспільства.

Екологічна складова сталого розвитку передбачає збереження природних та людських ресурсів. Механізми їх залучення й використання залежать від економічних важелів розвитку. Екологічний стан безпосередньо впливає на здоров'я, умови проживання, праці, відпочинку і є умовою гідного існування людини. Наявність земельних, лісових, водних, мінеральних, рекреаційних та інших видів ресурсів є підставою для розвитку економіки.

Соціальна складова - це утвердження правових і демократичних основ, модернізація потреб та споживання, розвиток творчого потенціалу людини, збереження різноманіття та взаємного співіснування соціальних і культурних

систем. Вона позитивно впливає як на економічну, так й екологічну сфери через нарощення людського й соціального капіталу, духовно-культурного потенціалу розвитку людини і суспільства, піднесення соціальної сфери, гармонізацію суспільних відносин.

У наслідку порушень балансу між даними складовими виникає загроза збитку, який наноситься або може бути нанесений в майбутньому людині, суспільству і природному середовищу [5]. Зневага компонентами сталого розвитку дуже небезпечна і може привести країну, планету до непоправних наслідків. Ігнорування процесами сталого розвитку згубно впливає як на життєздатність людини, суспільства, ефективність функціонування підприємства, так і на стан природного довкілля, економічну ситуацію в регіоні, місті, країні.

Список використаних джерел

1. Стратегія сталого розвитку регіону : [монографія] / [І. О. Александров, О. В. Половян, О. Ф. Коновалов та ін.] ; за заг. ред. д.е.н. І. О. Александрова ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк : Ноулідж, 2010. – 203 с.
2. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контекст / наук. кер. М. З. Згуровський ; Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]. – К. : НТУУ «КПІ», 2010. Ч. 2. Україна в індикаторах сталого розвитку. – 2010. – 359 с.
3. Лібанова Е. М. Стратегічні пріоритети соціальної політики України на початку ХХІ століття / Е. М. Лібанова // Демографія та соціальна політика. – 2008. – № 1 (9). – С. 9–22.
4. Електронний ресурс. Режим доступу: https://iie.org.ua/wpcontent/uploads/monografiyi/2012/2012_mono_Novikova_Am_osh_Antonyuk.pdf
5. Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/sites/default/files/nas_dop_2015.pdf